

شهرداری کاشان

معاونت برنامه ریزی و هماهنگی

مدیریت پژوهش و فناوری

نظام نامه پژوهشی شهرداری کاشان

مهرماه ۱۳۹۵

مقدمه:

در راستای تحقق سند چشم انداز ۲۰ ساله و سیاست‌های کلان نظام در حوزه مدیریت شهری، ضروری است ظرفیت‌های فنی و کارشناسی موجود در سطح سازمانی، ملی و بین‌المللی به منظور تدوین اهداف، سیاست‌ها، طرح‌ها و برنامه‌های بهبود عمران، مدیریت و خدمات شهری مورد شناسایی و بهره‌برداری قرار گیرد. دستیابی به این هدف در امور مذکور مستلزم شناخت و تجزیه و تحلیل تحولات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، عمران، مدیریت شهری و همچنین فن‌آوری به صورت مستمر، جامع، یکپارچه و بروز می‌باشد.

باتوجه به تنوع و حجم دانش و اطلاعات و نیز سرعت فزاینده تغییرات محیطی که متأثر از رویکردهای نوین در زمینه عمران و مدیریت شهری و نیز فن‌آوری‌های روز جهان می‌باشد، ضرورت همگامی و آشنایی با رویکردهای نوین بیش از پیش احساس می‌شود. در غیر این صورت، مدیریت شهری امکان مواجهه فعال و مؤثر با این تغییرات را نداشته و همواره با دغدغه‌های فکری در تعیین اهداف و سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های خود مواجه می‌شود.

نظام پژوهشی، سیستمی است فراگیر که در بطن ساختار سازمانی شهرداری در تعامل با شورای اسلامی شهر شکل گرفته و با روش‌های نظام‌مند به هدایت، مدیریت در اجرای طرح‌های پژوهشی براساس حدود و ثغور اختیارات و مسئولیت سازمان‌های ذیربط اقدام می‌نماید. هر یک از اجزاء سازمانی و مأموریتی شهرداری می‌توانند در شناسایی و تعریف طرح‌های پژوهش کاربردی جهت بهینه‌سازی و رفع مشکلات بخش مربوط نقش داشته و در به نتیجه رساندن نتایج طرح‌های پژوهشی در برنامه‌ریزی و اجراء در سازمان‌های ذیربط، با ارکان برنامه‌ریزی و اجرایی شهرداری همکاری نمایند.

از این رو؛ شهرداری به منظور ارتقاء کیفیت تصمیم‌گیری در زمینه استراتژی‌ها و سیاست‌های مرتبط با حوزه مأموریتی خود نیازمند انجام مطالعات و پژوهش‌های هدفمند و کاربردی است. در

این راستا و به منظور ساماندهی و نهادینه‌سازی مطالعات و پژوهش‌های مورد نیاز، چارچوب کلان نظام پژوهشی شهرداری در محورهای ذیل ارایه شده‌است:

الف: فلسفه وجودی و چشم‌انداز نظام پژوهشی

ب: مأموریت نظام پژوهشی

ج: ارکان نظام پژوهشی

این محورها در بخش‌های بعدی این نظام‌نامه به صورت تفصیلی شرح داده شده‌است.

ماده ۱: تعاریف و مفاهیم

واژه‌ها و اصطلاحات به کار گرفته شده در این نظام‌نامه دارای تعاریفی به شرح ذیل می‌باشد، برای آن دسته از واژگانی که تعریفی ارایه نشده، تعاریف پذیرفته شده عمومی، ملاک است.

شهرداری: شهرداری کاشان؛

مناطق: مناطق شهرداری کاشان؛

مرکز پژوهش: مدیریت پژوهش و فناوری معاونت برنامه ریزی و هماهنگی شهرداری کاشان؛

شورا: شورای سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی پژوهشی شهرداری کاشان؛

کمیسیون: کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری کاشان؛

کمیته: کمیته‌های پژوهشی موضوعی یازده گانه.

ماده ۲: فلسفه وجودی و چشم‌انداز نظام پژوهشی

ایجاد مجموعه‌ای منسجم، هدفمند، جامع و نظام‌یافته مدیریت معطوف به راهبردها، سیاست‌ها، برنامه‌ریزی، هدایت، حمایت و پشتیبانی، ارزیابی و نظارت و نیز اجرای پژوهش‌ها، جهت بهبود

اثر بخشی و کارایی تصمیمات حوزه مأموریتی سیاست گذاری، برنامه ریزی و اجرایی در امور عمران و مدیریت شهری.

در جهت تحقق چشم انداز شهر کاشان به عنوان شهری دانش بنیان و هوشمند، نظام پژوهشی شهرداری در افق چشم انداز، سیستمی است نظام مند، پویا، اثر بخش، یکپارچه، هدفمند، کارا، اطمینان بخش و تعاملات فعال و مؤثر با عناصر محیطی و ذینفعان خود در امور عمران و مدیریت شهری.

ویژگی های چشم انداز نظام پژوهشی:

۱- نظام مند: نظام پژوهشی سیستمی است دارای روشها و رویه ها، آیین نامه ها و دستورالعمل های مدون و جاری در شهرداری.

۲- پویا: نظام مطالعات و پژوهش ها با شناخت محیط های اثر گذار و تأثیر پذیر نسبت به ارتقاء کیفی و بروز نمودن خود از طریق انجام فعالیت های علمی و پژوهشی خلاق و بدیع اقدام می نماید.

۳- اثر بخش: در چارچوب نظام پژوهشی امکان تعریف نیازهای پژوهشی واقعی شهرداری و امور عمران و مدیریت شهری و انجام مطلوب آن به صورت اثر بخش و کارآمد فراهم می گردد.

۴- یکپارچه: اجزای نظام پژوهشی به صورت بخشی عمل نمی نماید و در یک ارتباط صحیح و اصولی با راهبردی متمرکز در جهت اهداف معین، نسبت به انجام اثر بخش وظایف محوله اقدام می نماید.

۵- هدفمند: نظام پژوهشی دارای اهداف معین، شفاف و قابل حصول و متناسب با نیازمندی‌های عمران و مدیریت شهری بوده و بکارگیری تمامی منابع و انجام فعالیت‌های اجزای نظام در مسیر تحقق کامل این اهداف صورت می‌پذیرد.

۶- کارا: نظام پژوهشی با برنامه‌ریزی صحیح و با کنترل و نظارت بر جهت‌دهی بهینه منابع نسبت به انجام مطلوب وظایف خود به صورت کارا اقدام می‌نماید.

۷- اطمینان‌بخش: در چارچوب نظام پژوهشی امکان حصول اطمینان و رضایت‌مندی کاربران از خدمات پژوهشی و مشاوره‌ای در حوزه‌های مؤثر بر تصمیمات و برنامه‌های اجرایی فراهم می‌گردد.

۸- تعاملات فعال: در چارچوب نظام پژوهشی داخل و خارج از کشور و ذینفعان، زمینه ارتقاء و بهبود مستمر برنامه‌ریزی‌ها و تصمیمات در امور عمران و مدیریت شهری کشور فراهم می‌گردد.

ماده ۳: مأموریت نظام پژوهشی

سیاست‌گذاری راهبردی و مدیریت فعالیت‌های مطالعاتی و پژوهشی براساس استراتژی‌ها، سیاست‌ها، برنامه‌ها و نیازمندی‌های شهرداری و عناصر محیطی منطقه با توسعه و بکارگیری ظرفیت‌های سازمانی.

شرح مأموریت:

۱- راهبری مطالعات و پژوهش‌ها در شهرداری؛

۲- مدیریت مطالعات و پژوهش‌ها از جمله سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، سازماندهی، کنترل و فراهم‌آوری الزامات مرتبط جهت پشتیبانی از مطالعات و پژوهش‌ها در امور عمران و مدیریت شهری؛

۳- انجام مطالعات و پژوهش‌های مبتنی بر شناخت و تجزیه و تحلیل دستاوردهای علمی-کاربردی، تحولات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و نیز امور مدیریت شهری و تهیه و تدوین گزارش‌های آماری جهت ارائه راهبردها، سیاست‌های اجرایی و طرح‌های مناسب؛

۴- توسعه و بکارگیری همه‌جانبه منابع و ظرفیت‌های علمی و پژوهشی موجود در دسترس شهرداری، مراکز دانشگاهی و پژوهشی داخلی و خارجی جهت پاسخگویی به نیازهای پژوهشی شهرداری و سازمان‌ها و مراکز تابعه.

ماده ۴: ارکان نظام پژوهشی

نظام پژوهشی شهرداری در دو حوزه مدیریتی و اجرایی طراحی شده است. وظایف اساسی حوزه مدیریتی که شامل شورا و کمیسیون است و در مرکز پژوهش قرار دارد، به طور عمده مرتبط با سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، راهبردی و مدیریت در پژوهش‌ها از جمله تعیین جهت‌گیری‌های پژوهشی، تعیین و پیگیری جذب بودجه‌های پژوهشی، پیگیری مدیریت اجرایی پژوهش‌ها همچون سازماندهی، برنامه‌ریزی و بکارگیری ظرفیت‌های پژوهشی در مراکز دانشگاهی و پژوهشی و نظارت و ارزیابی پیاده‌سازی نتایج خروجی‌های پژوهشی در محیط‌های کاربردی می‌باشد.

حوزه اجرایی شامل مرکز پژوهش، مراکز دانشگاهی و پژوهشی، شرکت‌ها و پژوهشگران بوده که به عنوان مجریان طرح‌های پژوهشی با هدایت و رهبری حوزه مدیریتی به شناسایی، تعریف و اجرای طرح‌ها با تعامل نزدیک و مشارکت حوزه مأموریتی به شناسایی، تعریف و اجرای طرح‌ها با تعامل نزدیک و مشارکت حوزه‌های مأموریتی شهرداری اقدام می‌نمایند. الزامات اطلاع‌رسانی و

پیااده‌سازی نتایج حاصل از طرح‌های پژوهشی از طریق تعامل موثر مجریان با حوزه مأموریتی شهرداری پیگیری و اجرا می‌گردد.

ماده ۵: شورای سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی پژوهشی شهرداری

۵-۱- اعضای شورا

۱- شهردار (رئیس شورا)؛

۲- معاون برنامه‌ریزی و هماهنگی (نایب رئیس شورا)؛

۳- مدیر پژوهش و فناوری (دبیر شورا)؛

۴- نماینده شورای اسلامی شهر (رئیس مرکز پژوهش‌های شورا و شهرداری)؛

۵- سه نفر از معاونین شهردار با انتخاب شهردار؛

۶- دو نفر صاحب نظر با انتخاب رئیس شورا؛

تبصره ۱: تصمیمات مربوط به امر مطالعات و پژوهش در بودجه مصوب سالیانه شهرداری با رأی ردیف‌های ۱ تا ۶ اعضای شورا اتخاذ شده و ابلاغ می‌شود.

تبصره ۲: دبیرخانه شورا در مرکز تشکیل می‌شود.

۵-۲- وظایف شورا

۱- بررسی و تصویب اهداف، استراتژی و سیاست‌های پژوهشی؛

۲- بررسی و تصویب برنامه‌های پژوهشی میان‌مدت و سالیانه بر اساس اسناد بالادستی مصوب

در شهرداری شامل طرح جامع شهر کاشان، برنامه پنج‌ساله شهرداری؛

۳- بررسی و تهیه بودجه پژوهشی سالانه و سهم اعتبارات پژوهشی برای همه سنوات و

تخصیص بودجه پژوهشی مصوب سالیانه، معاونت‌ها/سازمان‌ها و مراکز تابعه با توجه به

برنامه‌های پژوهشی؛

۴- تصویب اولویت‌ها و عناوین پروژه‌های پژوهشی در جهت رعایت یکپارچگی و جلوگیری از اقدامات موازی اتلاف منابع؛

۵- گزارش‌گیری دوره‌ای و نظارت بر انجام برنامه‌های پژوهشی مصوب؛

۶- پیگیری، نظارت و تجزیه‌تحلیل اجرای نتایج (کاربست) مطالعات و پژوهش‌های انجام شده؛

۷- اظهارنظر راجع به انطباق جهت‌گیری‌ها و فعالیت‌های کمیسیون با اهداف، استراتژی‌ها و سیاست‌های پژوهشی.

ماده ۶: کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری کاشان

۶-۱- اعضای کمیسیون

۱- معاون برنامه‌ریزی و هماهنگی شهرداری کاشان (رئیس کمیسیون)؛

۲- مدیر پژوهش و فناوری (نائب رئیس و دبیر کمیسیون)؛

۳- رؤسای کمیته‌های پژوهشی؛

۴- پنج نفر صاحب نظر به انتخاب رئیس کمیسیون.

تبصره ۱: دبیر کمیسیون می‌تواند بر حسب موضوع و دستورات جلسه از صاحب نظر دانشگاهی و آزاد بدون حق رأی دعوت کند.

تبصره ۲: دبیرخانه کمیسیون در مرکز پژوهش و فناوری تشکیل می‌شود.

۶-۲- وظایف کمیسیون

۱- پیشنهاد و تصویب ضوابط، دستورالعمل، استانداردهای پژوهشی دستورالعمل‌های اجرایی و پیگیری نهادینه‌سازی آن در شهرداری؛

۲- تصویب پروپزال‌های پژوهشی با اعتبار بیش از یک میلیارد ریال؛

۳- بررسی و تدوین راهکارهای اساسی رفع موانع و مشکلات فراروی پژوهش‌ها؛

۴- بررسی وضعیت و عملکرد پژوهشی بخش‌های مختلف و ارائه راهکارها و پیشنهادات لازم

در خصوص پیشرفت بهتر امور پژوهشی؛

۵- دریافت گزارش‌های نوبه‌ای از تمامی طرح‌های پژوهشی شهرداری؛

۶- تحویل نهایی نتایج طرح‌ها و پروژه‌های پژوهشی؛

۷- تلفیق امور پژوهشی در موارد نیاز؛

تبصره ۱: جزئیات، نحوه انجام وظایف و چگونگی تعاملات و برگزاری جلسات کمیسیون به عنوان

آیین‌نامه داخلی توسط دبیر کمیسیون تهیه و جهت تصویب در کمیسیون ارائه می‌گردد.

ماده ۷: مدیریت پژوهش و فناوری شهرداری کاشان

مرکز پژوهش و فناوری موظف است بر اساس سازوکاری که تهیه می‌نماید، کلیه اطلاعات و

مستندات طرح‌های پژوهشی (در کلیه مراحل) را جمع‌آوری، نگهداری و نیز در قالب سیاست‌های

اطلاع‌رسانی پژوهشی منتشر نماید. نوع طرح‌های پژوهشی که مستندات و اطلاعات آن باید

توسط مرکز جمع‌آوری و نگهداری شود، توسط کمیسیون تعیین می‌گردد.

ماده ۸: معاونت‌ها/سازمان‌ها/شرکت‌ها و مراکز تابعه شهرداری

معاونت‌ها/سازمان‌ها، شرکت‌ها و مراکز تابعه شهرداری کاشان به عنوان متولیان اصلی نتایج و

خروجی‌های طرح پژوهشی به منظور کمک و بهره‌گیری در تصمیمات برنامه‌ریزی و اجرای امور،

مهمترین نقش را در نظام پژوهشی ایفا می‌کنند. این بخش‌ها موظف به پیگیری مستمر در

شناسایی و تعریف نیازهای پژوهشی می‌باشند. در این راستا با تعاملی فعال و مؤثر با مجریان

طرح‌های پژوهشی به عنوان کارفرما و ناظر بر انجام و پیاده‌سازی نتایج طرح‌های پژوهشی در

راستای جهت‌گیری‌های برنامه‌ای و پژوهشی نسبت به بهینه‌سازی مستمر مأموریت خود اقدام

می نمایند. در جهت اهداف فوق کمیته های پژوهشی هفت گانه به شرح زیر (ماده ۹) تشکیل می شود.

ماده ۹:

- ۱- کمیته پژوهشی امور اجتماعی، فرهنگی و گردشگری؛
- ۲- کمیته پژوهشی امور حمل و نقل و ترافیک؛
- ۳- کمیته پژوهشی امور خدمات شهری و محیط زیست؛
- ۴- کمیته پژوهشی امور ایمنی و مدیریت بحران؛
- ۵- کمیته پژوهشی امور شهرسازی و معماری؛
- ۶- کمیته پژوهشی امور توسعه مدیریت و هوشمندسازی شهری؛
- ۷- کمیته پژوهش های راهبردی.

ماده ۱۰: اعضای کمیته های پژوهشی موضوعی:

- ۱- معاون ذیربط (رئیس کمیته)؛
- ۲- مدیر پژوهش و فناوری معاونت برنامه ریزی و هماهنگی؛
- ۳- سه نفر از مدیران حوزه معاونت مربوط و یا مدیران عامل مؤسسات تابعه به انتخاب معاون ذیربط؛
- ۴- سه تا پنج نفر صاحب نظر دانشگاهی و آزاد با پیشنهاد رئیس کمیته و تأیید کمیسیون؛
- ۵- دبیر کمیته پژوهشی.

تبصره ۱: ترکیب اعضای کمیته پژوهش های راهبردی به شرح زیر می باشد:

- معاون برنامه ریزی و هماهنگی (رئیس کمیته)؛

- مدیر پژوهش و فناوری (دبیر کمیته)؛

- معاونان ذیربط شهرداری؛

- حداکثر چهار نفر صاحب نظر به انتخاب رئیس کمیته.

تبصره ۲: دبیر کمیته می تواند با کسب موافقت رئیس کمیته از مدیران کل و مشاورین حوزه مربوط و نیز سایر صاحب نظران برای شرکت در جلسه دعوت نماید.

تبصره ۳: جلسات کمیته های پژوهشی حداقل دوهفته یکبار و در محلی که توسط رئیس کمیته تعیین می گردد، تشکیل می شود.

تبصره ۴: تعداد اعضای کمیته های پژوهشی موضوع ردیف ۴، ماده ۱۰ نظام نامه تا دو نفر دیگر با نظر مرکز پژوهش و فناوری قابل افزایش می باشد.

تبصره ۶: دبیرخانه کمیته ها در محل مرکز پژوهش تشکیل می شود.

ماده ۱۱: وظایف کمیته های پژوهشی موضوعی

۱- پیشنهاد برنامه سالانه پژوهشی همراه با اولویت های پژوهشی برای ارسال به شورا؛

۲- پیشنهاد بودجه سالیانه مورد نیاز برای فعالیت های پژوهشی برای ارسال به شورا؛

۳- بررسی و تأیید طرح های مطالعاتی و پژوهشی بر مبنای عناوین پژوهشی مصوب؛

۴- بررسی و اظهارنظر راجع به پیشنهادهای پژوهشی؛

۵- نظارت بر اجرای پروژه های پژوهشی مربوط و تهیه گزارش های دوره ای؛

۶- بررسی و تأیید نهایی نتایج مطالعات و پژوهش ها.

تبصره ۱: دامنه موضوعی هر کمیته متناسب با شرح وظایف و مأموریت های هر یک از معاونت ها و سازمان های شهرداری می باشد.

تبصره ۲: عقد هرگونه قرارداد پژوهشی در شهرداری منوط به رعایت مفاد این نظام نامه می باشد.

ماده ۱۲: تصویب

این نظام نامه به تأیید شهردار محترم کاشان رسیده و احکام رؤسای کمیته‌ها توسط شهرداری کاشان و احکام اعضای کمیته‌ها توسط معاونت برنامه ریزی و هماهنگی ابلاغ می‌گردد.